

Praktische gids bij verordening 650/2012 over **grensoverschrijdende nalatenschappen**

Praktische gids
voor notarissen

Inleiding

De Europese verordening 650/2012 met betrekking tot internationale nalatenschappen werd op 4 juli 2012 aangenomen om tegemoet te komen aan het toenemend grensoverschrijdend verkeer van personen en om de naast elkaar bestaande nationale wetgevingen inzake nalatenschappen beter te coördineren. De verordening biedt een vereenvoudigd kader van regels voor personen met erfrechtelijke belangen in minstens twee landen, zowel binnen als buiten de Europese Unie.

Deze verordening is op 16 augustus 2012 in werking getreden en zal pas van toepassing zijn op nalatenschappen die openvallen vanaf 17 augustus 2015. De verordening is op alle aspecten van een nalatenschap van toepassing: van het openvallen van een nalatenschap tot de afwikkeling ervan, alsook de erfopvolging en het beheer van de nalatenschap. De verordening sluit echter onder meer expliciet uit alle zaken die betrekking hebben op schenkingen, levensverzekeringen, bedingen van aanwas (verblijvsbedingen), trusts, huwelijksvermogensrecht en alimentatievorderingen. Ook de aard van zakelijke rechten en fiscale zaken zijn uitgesloten.

De verordening voert één enkel aanknopingspunt in, namelijk het recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene. Daarmee wordt zowel de bevoegdheid van de rechtbank bepaald als ook welk recht van toepassing is op de gehele nalatenschap. De verordening maakt het ook mogelijk om te kiezen voor het erfrecht van een van de staten waarvan men de nationaliteit bezit.

Tot slot voert de verordening de Europese erfrechtverklaring in, die tot doel heeft procedures te vereenvoudigen voor erfgenamen om de goederen uit de nalatenschap te verkrijgen. Die verklaring zal van rechtswege in alle Lidstaten worden erkend.

Deze praktische gids werd opgemaakt om u de hoofdlijnen van deze nieuwe verordening uit te leggen, zodat u vertrouwd raakt met de voornaamste antwoorden op de vragen die zich voordoen bij een nalatenschap met een grensoverschrijdend element.

De tekst van de verordening kan u raadplegen via de volgende link: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:201:0107:0134:NL:PDF>

De universele toepassing en de algemene regel inzake het toepasselijk recht

ARTIKEL 20

Elk recht dat bij deze verordening is aangewezen, wordt toegepast, ongeacht of dit het recht van een lidstaat is of niet.

ARTIKEL 21-1

Tenzij in deze verordening anders is bepaald, is op de erfopvolging in haar geheel het recht van de staat van toepassing, waar de erflater op het tijdstip van overlijden zijn gewone verblijfplaats had.

VOORBEELDEN

1. Mw. Larsson, van Zweedse nationaliteit, overlijdt op Capri (Italië) op 17 augustus 2015 waar ze sinds 2000 woont. Ze heeft roerende en onroerende goederen in Zweden en Italië. Ze heeft één dochter. Welk recht is van toepassing op haar nalatenschap?

- Verordening 650/2012

Recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene: Italiaans recht voor de hele nalatenschap

2. De heer Garcia, van Franse nationaliteit, overlijdt in 2016 in Argentinië, het land waar hij sinds 1990 woont. Hij laat één zoon na en laat roerende en onroerende goederen na in Argentinië en Frankrijk. Welk recht is van toepassing op zijn nalatenschap?

De verwijzingsregels van elke Staat waarmee een band bestaat (Argentinië en Frankrijk) dienen te worden onderzocht.

- Argentijns IPR

Recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene: Argentijns recht voor de hele nalatenschap

- Verordening 650/2012

Recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene: Argentijns recht voor de hele nalatenschap

¹ Op grond van artikel 83 par. 1 is de verordening van toepassing op de nalatenschappen van personen die overlijden op 17 augustus 2015 of na 17 augustus 2015.

Uitzondering op de algemene regel

ARTIKEL 21-2

Als, bij wijze van uitzondering, uit alle omstandigheden van het geval blijkt dat de erflater op het tijdstip van overlijden een kennelijk nauwere band had met een andere staat dan de staat van welke het recht op grond van lid 1 van toepassing zou zijn, is het recht van die andere staat op de erfopvolging van toepassing.

VOORBEELD

De heer Schmitt, van Duitse nationaliteit, gaat naar een bejaardentehuis in Slowakije. Hij overlijdt er vijf jaar later, in 2018. Buiten een bankrekening in Slowakije bevinden al zijn roerende en onroerende goederen zich in Duitsland. Zijn enig kind - dat hij regelmatig bezoekt - woont in Duitsland. Welk recht is van toepassing op zijn nalatenschap?

- Verordening 650/2012

Het op de erfopvolging toepasselijk recht is normaal het recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene (Slowaaks recht). Niettemin, gezien de omstandigheden die de heer Schmitt ertoe hebben gebracht zijn laatste jaren in Slowakije door te brengen (enkel omdat de bejaardentehuizen er veel goedkoper zijn), zou art. 21.2 kunnen worden toegepast en zou men ervan uit kunnen gaan dat hij een veel nauwere band had met Duitsland. Indien deze interpretatie gevolgd zou worden, dan zou het Duits recht op de nalatenschap van toepassing zijn.

In het huidig stadium en bij het ontbreken van rechtspraak omtrent de definitie van gewone verblijfplaats dient men zich te beroepen op de overwegingen 23, 24 en 25 om de gewone verblijfplaats beter in te vullen.

Uitzondering op de algemene regel

Overweging 23

... Om de gewone verblijfplaats vast te stellen, dient de aangezochte autoriteit zich een oordeel te vormen over alle aspecten die het leven van de erflater in de jaren voor zijn overlijden en op het tijdstip van overlijden hebben gekenmerkt, en daarbij alle relevante feitelijke elementen in beschouwing te nemen, in het bijzonder de duur en de regelmatigheid van de aanwezigheid van de erflater in de betrokken staat en de omstandigheden van en de redenen voor het verblijf. De aldus vastgestelde gewone verblijfplaats moet, uit het oogpunt van de specifieke doelstellingen van deze verordening, duiden op een nauwe en duurzame band met de betrokken staat.

Overweging 24

In sommige gevallen kan het bepalen van de gewone verblijfplaats van de overledene een complexe zaak blijken. Dit kan het geval zijn indien de erflater om professionele of economische redenen, en soms voor een langere tijd, in een andere lidstaat is gaan wonen en werken, maar een nauwe en duurzame band met zijn land van oorsprong heeft behouden. In een dergelijk geval zou, afhankelijk van alle omstandigheden, kunnen worden geoordeeld dat de erflater zijn gewone verblijfplaats nog in zijn land van oorsprong had, waar zich het centrum van zijn belangen voor zijn gezins- en sociaal leven bevond. Andere complexe gevallen kunnen zich voordoen als de erflater afwisselend in verschillende lidstaten heeft gewoond of van staat naar staat is gereisd zonder zich voor langere tijd in een ervan te vestigen. Indien de erflater onderdaan van een van deze staten was of in een van deze staten al zijn voornaamste goederen had, zou zijn nationaliteit of de plaats waar deze goederen zich bevinden, bijzonder kunnen meewegen bij de algehele beoordeling van alle feitelijke omstandigheden.

Overweging 25

Voor het bepalen van het op de erfopvolging toepasselijke recht kan de autoriteit die de erfopvolging behandelt, in uitzonderlijke gevallen — bijvoorbeeld indien de erflater vrij kort voor zijn overlijden naar de staat van zijn gewone verblijfplaats was verhuisd en uit alle omstandigheden blijkt dat hij kennelijk een nauwere band had met een ander land — tot de slotsom komen dat het op de erfopvolging toepasselijke recht niet het recht moet zijn van de staat van de gewone verblijfplaats van de erflater, maar dat van de staat waarmee de erflater de kennelijk nauwere band had. De kennelijk nauwste band mag echter niet als subsidiair aanknopingspunt dienen als de gewone verblijfplaats van de erflater op het tijdstip van overlijden moeilijk te bepalen is.

Rechtskeuze

ARTIKEL 22-1

Een persoon kan als het recht dat zijn erfopvolging in het geheel beheerst, het recht van de staat kiezen, waarvan hij op het tijdstip van de rechtskeuze of op het tijdstip van overlijden de nationaliteit bezit.

Een persoon die meer dan een nationaliteit bezit, kan het recht kiezen van een van de staten waarvan hij op het tijdstip van de rechtskeuze de nationaliteit bezit.

ARTIKEL 22-2

De rechtskeuze wordt uitdrukkelijk gedaan in een verklaring in de vorm van een uiterste wilsbeschikking of blijkt duidelijk uit de bewoordingen van die beschikking.

ARTIKEL 83-4

Indien een uiterste wilsbeschikking is opgesteld voor 17 augustus 2015, in overeenstemming met het recht dat de erflater op grond van deze verordening had kunnen kiezen, geldt dat recht als het op de erfopvolging toepasselijke recht.

Deze keuze kan nu reeds gemaakt worden, maar zal pas geldig zijn bij een overlijden vanaf 17 augustus 2015.

VOORBEELD

Mw. Gomes is geboren in Porto en heeft er haar hele leven gewoond. Ze heeft de Portugese en de Duitse nationaliteit. Ze overlijdt in Porto in 2016 en laat zowel in Portugal als in Duitsland roerende en onroerende goederen na. In haar testament dat in 2013 werd opgemaakt, heeft ze het Duits recht aangewezen als het op haar erfopvolging toepasselijk recht. Welk recht is van toepassing op haar nalatenschap?

Rechtskeuze

- Verordening 650/2012: kiezen voor het Duits recht is mogelijk en geldig : het Duits recht is van toepassing op de hele nalatenschap.

✍️ Het wordt in het bijzonder aangeraden om in de uiterste wilsbeschikkingen een uitdrukkelijke rechtskeuze te maken.

✍️ Rechtskeuzes ten voordele van toekomstige nationaliteiten (zelfs indien ze geldig zijn op het moment van overlijden) worden ten zeerste afgeraden omwille van de onzekerheden die ze met zich meebrengen.

Herverwijzing

ARTIKEL 34-1

In de gevallen waarin deze verordening de toepassing van het recht van een derde staat voorschrijft, wordt hieronder verstaan de in die staat geldende rechtsregels, daaronder begrepen de regels van het internationaal privaatrecht die voorzien in terugverwijzing naar:

- a) het recht van een lidstaat, of
- b) het recht van een andere derde staat die zijn eigen recht zou toepassen.

VOORBEELDEN

Welk erfrecht is van toepassing in de volgende gevallen?

1. *Mw. Brown, een Britse die in Londen woont, overlijdt in 2016 en laat roerende en onroerende goederen na in Engeland, Duitsland en Italië.*

- Verordening 650/2012
Recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene: Engels recht voor de hele nalatenschap;
- Engels IPR
Engels recht voor de roerende goederen (waar ze zich ook bevinden) en de onroerende goederen in Engeland, Duits recht voor de onroerende goederen in Duitsland, Italiaans recht voor de onroerende goederen in Italië.

Wanneer men zich wendt tot een notaris in Duitsland of Italië, moet hij de herverwijzing door het Engels recht naar het Duits en Italiaans recht aanvaarden². In dergelijk geval zullen drie verschillende rechtssystemen op de nalatenschap van toepassing zijn: het Engels recht beheerst de erfopvolging van de roerende goederen, waar ze zich ook bevinden, en de onroerende goederen die zich

² Wat de toepassing van de verordening betreft, wordt het Verenigd Koninkrijk, evenals Ierland, die beide niet van hun opt-in hebben gebruik gemaakt, beschouwd als een derde Staat. Voor Denemarken is dezelfde situatie van toepassing, rekening houdend met de uitzonderingen voorzien in het Verdrag van Amsterdam.

Herverwijzing

bevinden in Engeland; het Duits recht beheerst de erfopvolging van de onroerende goederen in Duitsland; het Italiaans recht beheerst de erfopvolging van de onroerende goederen in Italië.

2. *Mw. Strauss, van Oostenrijkse nationaliteit, woonachtig in Dakar (Senegal), overlijdt in 2016 en laat roerende en onroerende goederen na in Senegal, Frankrijk en Roemenië.*

- Verordening 650/2012
Recht van de laatste gewone verblijfplaats van de overledene: Senegalees recht voor de hele nalatenschap;
- Senegalees IPR
Nationaal recht van de overledene

De herverwijzing door het Senegalees recht naar het Oostenrijks recht wordt aanvaard: wanneer men zich wendt tot een notaris in Frankrijk of Roemenië, moet hij het Oostenrijks erfrecht toepassen.

Bij toepassing van artikel 34-2³, wordt de herverwijzing echter niet aanvaard in geval van toepassing van de uitzonderingsclausule of in het geval van de rechtskeuze.

VOORBEELD

Een Amerikaanse, woonachtig in New York, overlijdt en laat roerende en onroerende goederen na in de Verenigde Staten en in Griekenland. In haar testament heeft ze het recht van de Staat New York aangewezen als het op haar erfopvolging toepasselijk recht.

- De herverwijzing door het Amerikaans recht naar het Grieks recht wordt niet aanvaard: het recht van de Staat New York zal van toepassing zijn op de hele nalatenschap.

³ Artikel 34-2: Terugverwijzing is uitgesloten in de gevallen bedoeld in artikel 21, lid 2, artikel 22, artikel 27, artikel 28, onder b), en artikel 30.

Erfovereenkomsten

ARTIKEL 25-1

Wanneer een erfovereenkomst betrekking heeft op de erfopvolging van één persoon, worden de toelaatbaarheid, de materiële geldigheid, en de rechtsgevolgen tussen de partijen, daaronder begrepen de voorwaarden voor ontbinding, bepaald door het recht dat ingevolge deze verordening van toepassing zou zijn geweest op de erfopvolging van deze persoon, mocht hij zijn overleden op de dag waarop de overeenkomst is gesloten.

ARTIKEL 25-2

Een erfovereenkomst met betrekking tot de erfopvolging van meerdere personen is slechts toelaatbaar indien zij toelaatbaar is onder alle rechtsstelsels die krachtens deze verordening op de erfopvolging van al deze personen van toepassing zouden zijn geweest, mochten zij zijn overleden op de dag waarop de overeenkomst is gesloten.

VOORBEELDEN

1. *Een Duits echtpaar verblijft gewoonlijk in Frankrijk. De echtgenoten kiezen uitdrukkelijk het Duits recht als het op hun erfopvolging toepasselijk recht en het echtpaar sluit in Duitsland ten overstaan van een Duitse notaris een erfovereenkomst waarin wordt bepaald dat het Duits recht van toepassing is op de erfovereenkomst. De echtgenoot overlijdt in Frankrijk en een Franse notaris moet de nalatenschap regelen. De erfovereenkomst is geldig aangezien ze werd afgesloten door twee Duitsers die uitdrukkelijk het Duits recht hebben gekozen als het op de erfovereenkomst toepasselijk recht op grond van artikel 25 par. 3.*

Erfovereenkomsten

2. Een Frans koppel dat in Frankrijk woont, kan echter het Duits recht niet kiezen als toepasselijk recht, ongeacht of het recht op hun nalatenschap toepasselijk is op grond van art. 22 of op een eventuele erfovereenkomst op grond van art. 25 par. 3. Dat betekent dat dit koppel de erfovereenkomst die het wil afsluiten niet op een geldige wijze kan onderwerpen aan het Duits recht.

3. Tot slot kan een koppel met een dubbele nationaliteit (hij Duits, zij Oostenrijkse) dat in Frankrijk woont, op grond van art. 25 par. 3, als alternatief het Duits of Oostenrijks recht aanwijzen als het op de erfovereenkomst toepasselijk recht terwijl bij ontstentenis van een keuze het op de nalatenschap toepasselijk recht, het Franse erfrecht (dat geen erfovereenkomsten kent) zou zijn.

 De geldigheid van de erfovereenkomst (zoals die van het testament) wordt beoordeeld op het moment dat ze wordt afgesloten. In de praktijk wordt sterk aangeraden om het op de nalatenschap toepasselijk recht aan te wijzen bij het opstellen van de erfovereenkomst.

Openbare orde

ARTIKEL 35

De toepassing van een bepaling van ongeacht welk bij deze verordening aangewezen recht kan slechts terzijde worden gesteld indien zulks kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde (ordre public) van het land van het forum.

VOORBEELD

Een Algerijns burger, woonachtig in Algerije, overlijdt in Algerije in 2016 en laat bankrekeningen na in Frankrijk en onroerende goederen in Algerije. Hij laat twee kinderen na die in Frankrijk wonen: een meisje en een jongen. Welk is het op de erfopvolging toepasselijk recht?

- Verordening 650/2012
Algerijns recht voor de hele nalatenschap
- Algerijns erfrecht
Houdt een ongelijkheid in tussen meisjes en jongens
- Franse openbare orde
De Franse notaris hoeft geen rekening te houden met discriminatie op basis van geslacht en moet het Frans recht dus in de plaats stellen van het Algerijns recht dat normaal van toepassing is ⁴.

⁴ Momenteel bestaat het begrip Europese openbare orde niet en past elk land zijn eigen openbare orde toe. Of het voorbehouden erfdeel/de legitieme portie tot de internationale openbare orde behoort, hangt dus af van de interne openbare orde van elk land.

Aanvaarding van authentieke akten

ARTIKEL 59-1

Een in een lidstaat verleden authentieke akte heeft in een andere lidstaat dezelfde bewijskracht als in de lidstaat van herkomst, of althans de daarmee meest vergelijkbare bewijskracht, op voorwaarde dat dit niet kennelijk strijdig is met de openbare orde van die andere lidstaat.

Een persoon die van een authentieke akte gebruik wenst te maken in een andere lidstaat, kan de autoriteit die de authentieke akte in de lidstaat van herkomst heeft opgemaakt, verzoeken het in overeenstemming met de in artikel 81, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure vastgestelde formulier in te vullen, waarin de bewijskracht wordt vermeld die in de lidstaat van herkomst aan de authentieke akte wordt verbonden.

ARTIKEL 74

Geen legalisatie of andere soortgelijke formaliteit mag worden verlangd met betrekking tot documenten die in het kader van deze verordening in een lidstaat zijn afgegeven.

VOORBEELDEN

1. *M. Ionescu, van Roemeense nationaliteit, heeft authentieke testamenten opgemaakt in Spanje, Italië en Roemenië, het land waar hij zijn gewone verblijfplaats had op het ogenblik van zijn overlijden. Zijn erfgenamen vragen een Europese erfrechtverklaring en leggen de Roemeense notaris hiertoe de verschillende testamenten van de overledene voor.*

- Op grond van art. 59 par. 1 kunnen de testamenten die in Spanje en Italië ten overstaan van een notaris werden opgemaakt, in Roemenië zonder enige formaliteit worden overlegd, net zoals het testament dat in Roemenië is opgesteld.

2. *De heer Vekemans, van Nederlandse nationaliteit, woont in Italië waar hij overlijdt en twee kinderen (een meisje en een jongen) nalaat. Volgens de verdelingsakte wordt het schilderij van Poussin dat zich in Nederland bevindt, toegewezen aan de dochter. De verdelingsakte die in Italië werd opgemaakt, zal in Nederland worden aanvaard⁵.*

⁵ Artikel 1.2 k) et l) sluit van het toepassingsgebied van de verordening uit de aard van zakelijke rechten alsook de inschrijving van rechten op onroerende en roerende zaken in een register, met inbegrip van de wettelijke voorschriften voor een dergelijke inschrijving en de rechtsgevolgen van de inschrijving van dergelijke rechten of van het achterwege blijven daarvan. Het komt aan de Staat van ligging van het goed toe om de voorwaarden te bepalen voor de inschrijving. In die zin voorziet overweging 18 dat de voorwaarden voor de inschrijving van een recht op onroerende en op roerende zaken van het toepassingsgebied van deze verordening moeten worden uitgesloten. Hieruit volgt dat het recht van de lidstaat van het register (voor de onroerende goederen, de *lex rei sitae*) de wettelijke van de inschrijving bepaalt.

Daarnaast voorziet artikel 30 : Indien het recht van de staat waar bepaalde onroerende goederen, ondernemingen of andere bijzondere categorieën goederen zich bevinden, bijzondere regels bevat waarbij uit economische, familiale of sociale overwegingen beperkingen worden opgelegd die de erfopvolging van die bestanddelen van de nalatenschap betreffen of raken, zijn die bijzondere regels op de erfopvolging van toepassing voor zover zij volgens het recht van die staat, ongeacht het op de erfopvolging toepasselijke recht, van toepassing zijn.

Bovendien voorziet artikel 31 : Indien een persoon zich op een zakelijk recht beroept, waartoe hij onder het op de erfopvolging toepasselijke recht gerechtigd is, en het recht van de lidstaat waar het recht wordt ingeroepen, het betreffende zakelijk recht niet kent, wordt dit zakelijk recht, indien noodzakelijk en voor zover mogelijk, in overeenstemming gebracht met het meest gelijkwaardige zakelijk recht in die lidstaat, waarbij rekening wordt gehouden met de door dat specifieke zakelijk recht nagestreefde doelstellingen en belangen en de daaraan verbonden rechtsgevolgen.

Tenslotte dient opgemerkt te worden dat de verdeling van de nalatenschap in bepaalde rechtsordes eveneens moet voldoen aan de wettelijke voorwaarden van toepassing op overdrachten tussen levenden.

Uitvoerbaarheid

ARTIKEL 60-1

Een in de lidstaat van herkomst uitvoerbare authentieke akte wordt in een andere lidstaat op verzoek van een belanghebbende partij uitvoerbaar verklaard volgens de procedure die is bepaald in de artikelen 45 tot en met 58. [dit wil zeggen, conform de procedure voorzien voor gerechtelijke beslissingen].

VOORBEELD

Een Italiaanse notaris ontvangt een akte van verdeling afgesloten tussen een broer die in Italië woont en zijn zus die in Frankrijk woont. Uit de bewoordingen van deze akte blijkt dat de zus binnen een termijn van een jaar een bedrag moet betalen aan haar broer. Aangezien deze betaling niet binnen de termijn werd uitgevoerd laat de broer, die een kopie van de akte bezit, in Italië door de bevoegde autoriteit een verklaring afgeven dat de akte uitvoerbare/executoriale kracht geeft. Met deze documenten gaat hij vervolgens bij de bevoegde autoriteit in Frankrijk een executoriale titel vragen.

De Europese erfrechtverklaring

1°) De bevoegdheidsregels

ARTIKEL 64

De erfrechtverklaring wordt afgegeven in de lidstaat van wie de gerechten op grond van artikel 4, artikel 7, artikel 10 of artikel 117 bevoegd zijn ⁶.

ARTIKEL 4

De gerechten van de lidstaat waar de erflater op het tijdstip van overlijden zijn gewone verblijfplaats had, zijn bevoegd om uitspraak te doen over de erfopvolging in haar geheel.

ARTIKEL 5

1. Wanneer het door de erflater ten aanzien van de erfopvolging overeenkomstig artikel 22 gekozen recht het recht van een lidstaat is, kunnen de betrokken partijen overeenkomen dat een gerecht of de gerechten van die lidstaat bij uitsluiting bevoegd zijn om uitspraak te doen over elke aangelegenheid die de erfopvolging betreft.
2. Een zodanige forumkeuze geschiedt bij een schriftelijke overeenkomst, die door de betrokken partijen wordt gedagtekend en ondertekend. [...]

VOORBEELDEN

1. *De heer Dupont, van Belgische nationaliteit, overlijdt in 2016 in Frankrijk waar hij gedurende tien jaar woonde en laat roerende en onroerende goederen na in België, Luxemburg en Frankrijk. Hij laat één zoon na. Welke autoriteit is bevoegd voor het afgeven van de Europese erfrechtverklaring?*

⁶ Bij toepassing van artikel 78 wijzen de Lidstaten de autoriteiten aan die bevoegd zijn voor het afgeven van de Europese erfrechtverklaring. Volgens de Lidstaten zijn de bevoegde autoriteiten of de notarissen of de rechters of beiden.

De Europese erfrechtverklaring

- De enige bevoegde autoriteit is de Franse notaris die gekozen wordt door de erfgenaam⁷.

2. De heer Durand, van Franse nationaliteit, woont sinds 2000 in Portugal, waar hij in 2016 overlijdt. Hij laat roerende en onroerende goederen na in Frankrijk, Luxemburg en Portugal. In zijn testament heeft hij het Frans recht aangewezen als het op zijn erfopvolging toepasselijk recht. Hij laat twee kinderen na.

- Zijn twee kinderen, de enige erfgenamen, kunnen overeenkomen zich te wenden tot een Franse notaris voor het afgeven van een Europese erfrechtverklaring. Bij gebreke aan overeenstemming kan enkel een Portugese notaris een Europese erfrechtverklaring afgeven.

2°) Wat is een Europese erfrechtverklaring?

DE EUROPESE ERFRECHTVERKLARING:

- Is een uniform «document» waarmee erfgenamen, rechtstreeks tot de nalatenschap gerechtigde legatarissen, testamentuitvoerders/executeurs en beheerders van nalatenschappen eenvoudiger hun hoedanigheid, hun rechten en hun bevoegdheden kunnen bewijzen niet enkel in de Lidstaat van afgifte maar bovenal ook in een andere Lidstaat dan die waarin de erfrechtverklaring werd afgegeven;
- circuleert vrij, aangezien geen enkele formaliteit nodig is voor haar aanvaarding in de Lidstaat van bestemming;
- geniet een vermoeden van juistheid betreffende haar verklaringen;

⁷ Mits de Franse Staat zijn voornemen om de notarissen aan te wijzen als bevoegde autoriteit voor het afgeven van de Europese erfrechtverklaring bevestigt.

- is een vereenvoudigd formulier dat voortkomt uit het EU-recht;
- lijkt noch een authentieke akte, noch een rechterlijke beslissing te zijn;
- geeft geen definitieve oplossing weer van een nalatenschap met grensoverschrijdende gevolgen;
- is geen verplicht document;
- vervangt noch de nationale documenten, noch de nationale procedures, hoewel ze ook kan worden gebruikt op het grondgebied van de Lidstaat die haar heeft afgegeven.
- is geen uitvoerbare/executoriale titel.

VOORBEELD

Een Luxemburgse vrouw overlijdt in Luxemburg waar ze sinds haar geboorte haar gewone verblijfplaats had. Ze bezat bankrekeningen in Duitsland. Ze laat één kind na. De Luxemburgse notaris geeft een Europese erfrechtverklaring af waarin de hoedanigheid van het kind als erfgenaam staat vermeld en waarin staat dat het Luxemburgs recht op de nalatenschap van toepassing is, alsook de elementen die aan de basis liggen van de vaststelling dat dit recht van toepassing is. Het origineel van de Europese erfrechtverklaring wordt bewaard door de Luxemburgse notaris die aan het kind een afschrift afgeeft.

- Het kind kan een gewaarmerkt eensluidend afschrift van de Europese erfrechtverklaring tonen aan de bank in Duitsland teneinde de tot de nalatenschap behorende gelden onmiddellijk te verkrijgen, onder voorbehoud dat de successierechten betaald zijn.

⁸ Waarvan de geldigheidsduur beperkt is tot zes maanden overeenkomstig artikel 70-3.

Project delivered by:

With support from:

ENN

European Notarial Network

Co-funded by the European Union

Programme JUST/2013

Project JCIV/OG/4059

Council of the Notariats of the European Union

Avenue de Cortenbergh, 120 - B-1000 Bruxelles

Tel: + 32 (0)2 513 95 29 - Fax: +32 (0)2 513 93 82

E-mail: info@cnuue.be

Website: www.notariesofeurope.eu

